

MEĐUNARODNI DAN ŠUMA

Prvi dan proljeća ujedno se slavi i kao Svjetski dan šuma.

Šuma je životna zajednica drveća, grmlja i šumskih životinja. Smatra se savršenom **ekološkom tvornicom**, ali i idealnim staništem za brojni živi svijet te blagodat za čovjeka. Koristeći isključivo prirodne sirovine, ugljikov dioksid i vodu te sunčevu energiju, šuma je u stanju proizvesti znatne količine biomase (drva, lišća), uz proizvodnju kisika. Potrebno joj je posvetiti veliku pozornost s obzirom na to da su šume danas globalno ugrožene.

Zaštita šuma podrazumijeva primjereno i trajno gospodarenje, zaštitu od štetočina i požara, zaštitu tla i stabala te druge preventive mjere. Unatoč

svim faktorima zbog kojih je ugrožena, šuma je još uvijek tu, ali joj je potrebna čovjekova zaštita.

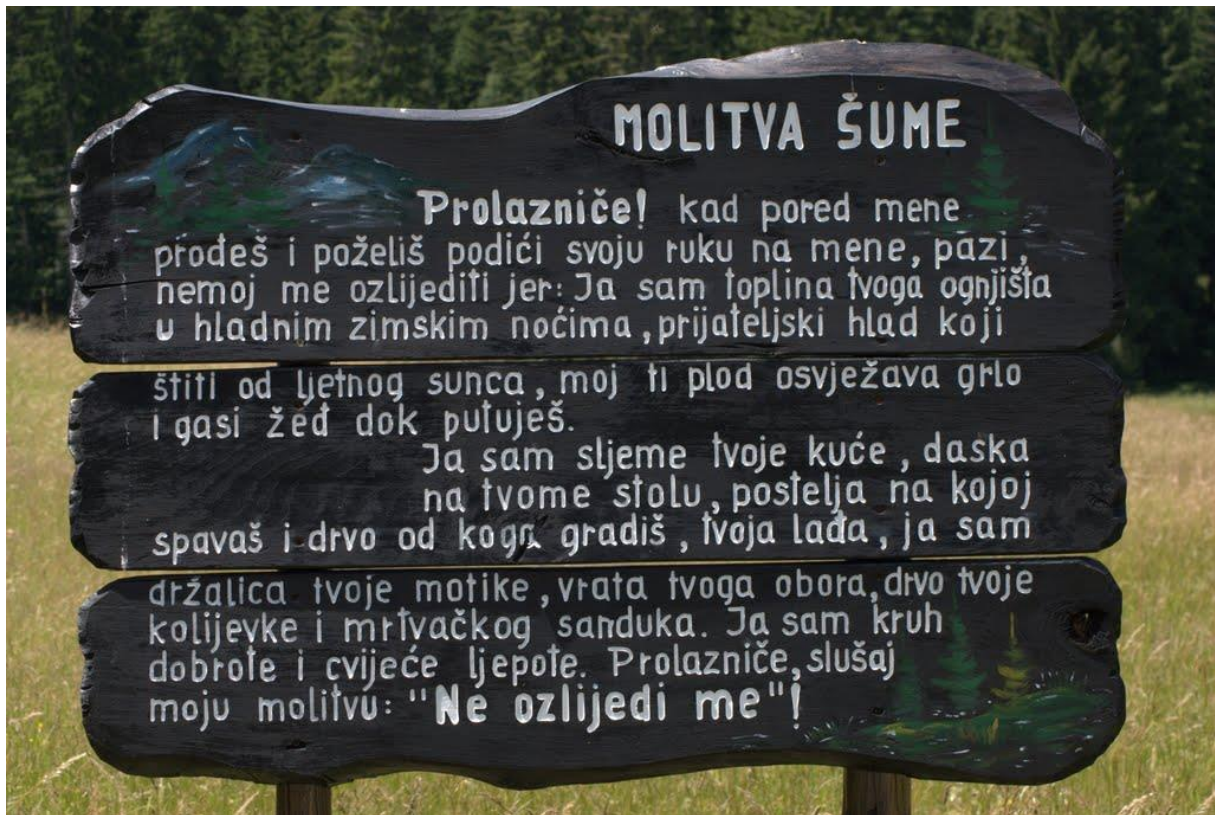
Šume pokrivaju trećinu kopnene površine planete Zemlje, biološki su najraznovrsniji ekosistemi na kopnu, u kojima obitava više od pola kopnenih vrsta životinja, biljaka i insekata. Osim što su od iznimne važnosti u našoj borbi protiv klimatskih promjena, šume doprinose ravnoteži kisika, ugljik-dioksida i vlage u zraku, štite riječna područja i izvorišta voda.

Usprkos svim tim neprocjenjivim ekološkim, privrednim, društvenim i zdravstvenim dobrobitima, čovjek uništava iste te šume bez kojih ne može živjeti. Krčenje je i dalje ozbiljan problem u cijelom svijetu.

Prema podacima UN-a, godišnje se uništi oko 13 milijuna hektara šume. Između 12% i 20% emisija stakleničkih plinova u svijetu, koji prouzrokuju klimatske promjene, izazvano je upravo krčenjem šuma.

ŠUME U HRVATSKOJ

Šume i šumsko zemljište u Hrvatskoj prostiru se na nešto više od 2,5 milijuna hektara, što je 47% kopnene površine države. Od toga je 78% u vlasništvu RH, a 22% u vlasništvu privatnih šumskih posjednika. Glavnom šuma u vlasništvu države gospodare Hrvatske šume.

U Hrvatskoj krčenja šuma i straha od njihova nestanka nema. Šumama i šumskim zemljištem u RH gospodari se planski na temelju Šumskogospodarskih osnova područja koje se donose na razdoblje od 10 godina.

Drvna zaliha u šumama označava ukupan volumen drvne mase u određenoj šumi, dok se pojmom prirast označava koliko se taj volumen povećava svake godine, što je pokazatelj raspoloživosti drva za čovjekovo korištenje. Na temelju tih i niza drugih specifičnih parametara određuje se godišnji **etat**, odnosno količina drvne mase koju je dopušteno iskorištavati u gospodarske svrhe. Osnovno je da se drvni resursi koriste u mjeri koja neće ugroziti njihov opstanak, i baš zbog toga u Hrvatskoj se godišnje siječe daleko manje drva nego što prirasta. Na

taj se način kontinuirano održava prirodna ravnoteža. Osim toga, svaka površina koja se prenamijeni u infrastrukturne i razvojne objekte zamijeni se novo pošumljenom površinom, tako da se površina pod šumama u Hrvatskoj ne smanjuje.

U Hrvatskoj čak 95 % šuma ima prirodnu strukturu. Stoga se u šume intervenira samo onda kada se primijeti da određeno područje nema dovoljno snage za samoobnovu. U tim situacijama ključno je unijeti kvalitetne sadnice tamo gdje je potrebno vodeći računa o autohtonim vrstama određenog podneblja. Zbog toga se sjemenarstvu i rasadničarskoj proizvodnji u Hrvatskim šumama posvećuje posebna pažnja. Taj je segment od ključne važnosti kako bismo i u budućnosti imali kvalitetne šume u kakvima danas uživamo.

Zanimljivosti o raznim vrstama drveća:

1. Drveće može eksplodirati:

Iako zvuči nevjerovatno, kompleksni spoj kemijskih reakcija koje se odvijaju u pojedinim vrstama drveća - može dovesti do prave eksplozije.

2. Drveće ima svoje zaštitare:

Jedno drvo teško da će se obraniti od ljudi i njihovih motornih pila, no za one prirodne štetočine, neka su drva toliko napredovala u evoluciji da

imaju vlastite obrambene mehanizme. Primjerice, drvo akacije poznato je po tome što pruža utočište neprijateljskim mravima koji je čuvaju od drugih nametnika.

3. Drvo može počiniti samoubojstvo:

Postoji jedna vrsta palme koja raste na Madagaskaru, i može samu sebe toliko iscrpiti da jednostavno uvene.

4. Mogu postati gotovo besmrtna:

Drveće je jedno od najstarijih organizama na svijetu. Ako se nalaze u savršenim vremenskim uvjetima, nema limita koliko dugo može živjeti. Na svijetu postoji drveće starije od 9 tisuća godina, poput onog u Švedskoj, Stari Tjikko, koje je otkriveno 2004. godine.

5. Pojedina stabla mogu sama stvoriti svoje gnojivo:

Ovdje prvenstveno mislimo na drveće koje raste u prašumskim područjima.

6. Mogu samostalno amputirati svoje grane:

Iako ne mogu zacijeliti svoje rane onako kako se to događa ljudima, kako bi ostala zdrava i živa, neke vrste drveća mogu samostalno otpustiti svoje grane koje ih ugrožavaju

7. Drveće komunicira međusobno:

To je dokazala znanstvenica Suzanne Simard, ekologinja koja je proučavala jezik drveća. Po njoj, drveće komunicira putem korijenja.